

ת"פ 29822/06/17 - מדינת ישראל נגד א מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 29822-06-17 מדינת ישראל נ' מ

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
א מ

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד נעמה ישראל

ב"כ הנאשם: עו"ד לורה בר אלון

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירת תקיפת בת זוג ובעבירת תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש.
 2. במועדים הרלבנטיים לאישום היה הנאשם נשוי למתלוננת ולהם חמישה ילדים. ביום 25.9.16, בדירתם, שפך הנאשם פעמיים מים על המתלוננת כשישנה על מנת להעירה וכדי שתשיב על שאלותיו. למחרת היום, בשעה 9:00, צלצל מכשיר הטלפון של המתלוננת. הנאשם ביקש מהמתלוננת שתדבר באמצעות הרמקול, וכשלא עשתה כן סטר לה בחוזקה. המתלוננת ניתקה את השיחה, בכתה וכעסה על הנאשם. כחצי שנה קודם לכן, בעקבות ויכוח שפרץ בין הנאשם למתלוננת, אחז הנאשם בשערה של המתלוננת משך אותה במעלה המסדרון וסטר לה. הילדים של בני הזוג שחזו במתרחש בכו ואמרו "אבא לא, אבא לא". בשנת 2011 או בסמוך לכך, במועדים שונים קילל הנאשם את הילדים, אחז ביד המתלוננת ו"העיף" אותה ונגרמה לה חבלה בדמות סימן כחול.
 3. לאחר הרשעתו של הנאשם במיוחס לו התבקש תסקיר מבחן. ביום 28.11.17 הוגש בטעות תסקיר המתייחס לתיק אחר של הנאשם. כשהתבררה הטעות, היא תוקנה, וביום 6.2.18 הוגש תסקיר המתייחס לתיק זה.
- התסקיר מלמד, כי הנאשם בן 39, אב לחמישה ילדים, אינו עובד, מתקיים מקצבת הביטוח הלאומי ומצוי, באותה עת, בתנאים מגבילים בתיק אחר המתנהל נגדו. הנאשם בוגר שתיים-עשרה שנות לימוד ושירות צבאי

חלקי ממנו שוחרר בשל קשיי הסתגלות. לאחר שחרורו מהצבא עבד הנאשם בעבודות מזדמנות, בהן גם עבודה כנהג מונית במשך כחמש שנים. הנאשם והמתלוננת נישאו בשנת 2013, נפרדו בשנת 2017 וכעת הם גרושים והילדים מתגוררים עם אמם. הנאשם נפגע בשלוש תאונות דרכים, הוכר כסובל מתסמונת בתר-חבלתית ונקבעה לו נכות, אך הטיפול שקיבל לא היה רציף. הנאשם מכור להימורים מאז שנות העשרים של חייו, ואורח חייו השפיע לרעה על יחסיו עם המתלוננת. גורמי הרווחה מעורבים בחיי המשפחה, הן בשל התמכרותו של הנאשם, שהובילה להתנהגות אובססיבית ואלימה כלפי המתלוננת, הן בשל מצבה הכלכלי של המשפחה, הן בשל מצבה הנפשי של המתלוננת. בשנת 2015 הנאשם שולב בטיפול ביחידה להתמכרויות, אך התקשה להתמיד בטיפול. במסגרת תיק פלילי אחר שולב בקהילת מלכישוע, אך למרות שיתוף הפעולה שלו עם הטיפול הוא עזב את הקהילה הטיפולית לאחר כשלושה וחצי חודשים, סמוך לאחר מעורבותו בעבירות נשוא כתב האישום. לטענתו, לאחר שעזב את הטיפול בקהילת מלכישוע אינו מהמר עוד. לנאשם אין הרשעות קודמות ואולם הוא מוכר לשירות המבחן מתיקים אחרים התלויים ועומדים נגדו, בהם לא שיתף פעולה בהליך טיפולי. ביחס לעבירות בהן הורשע התקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו ונטה לצמצם מאחריותו. הנאשם מצוי בתנאים מגבילים בתיק אחר ומדגיש את הקשיים שבהתרחקות מילדיו, המחירים האישיים שגבתה ממנו מעורבותו בעבירות ואת הקשיים הרגשיים הנובעים מהאפשרויות העונשיות הקיימות בעניינו.

קצינת המבחן שוחחה עם המתלוננת, אשר הדגישה את השפעתה הרעה של התמכרות הנאשם להימורים על כל אורחות חייהם, את העובדה שהובילה אותו למצבי דחק ולמעשי אלימות כלפיה, ולצד זאת הדגישה את תפקודו המסור כאב לילדים המעורב בחייהם. בני הזוג אינם נמצאים כעת בקשר.

שירות המבחן התרשם מקושי של הנאשם להסתגל למסגרות מגיל צעיר ומקשיים בוויסות ודחיית סיפוקים, המובילים אותו להתנהגות אימפולסיבית. על פי ההערכה, ללא טיפול אינטנסיבי יתקשה לבסס אורח חיים יציב לאורך זמן. עם זאת הנאשם אינו פנוי לעמוד בנדרש ממנו במסגרת טיפולית. הוא הפונה על ידי שירות המבחן לשתי יחידות טיפוליות- האחת בנושא מניעת אלימות במשפחה והשניה בנושא טיפול בהתמכרויות. הגם שהביע מוטיבציה בפני שירות המבחן, לא פנה לאף אחת מהמסגרות. שירות המבחן העריך כי קיים סיכוי להתנהגות דומה בעתיד ולא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

4. בעקבות טענות ב"כ הנאשם לפיהן, חרף האמור בתסקיר, הנאשם השתלב בהליך טיפולי במסגרת תיק אחר, התבקשה הבהרה של הפער. הודעת הבהרה של שירות המבחן שהוגשה ביום 26.2.18 מלמדת, כי הנאשם זומן מספר פעמים למפגש בשירות המבחן אך לא הגיע, ובאחת הפעמים הגיע באיחור ניכר. שירות המבחן סבר כי יש מקום לערוך אבחון מעמיק של הנאשם ולגייסו לטיפול, לשם כך נפגשו עמו עוד פעמיים נוספות ונערכו עמו שיחות טלפוניות. הערכת השירות היא, כי מדובר באדם שמגיל צעיר מתקשה להסתגל למסגרות וניכר כי מתקשה בוויסות דחפים ובדחיית סיפוקים, אשר עומדים בבסיס התנהגותו הבעייתית והאימפולסיבית בהקשרים השונים. כן העריכו בשירות המבחן כי ללא טיפול אינטנסיבי, משמעותי לבעיותיו יתקשה לבסס אורח חיים יציב ומווסת לאורך זמן. הנאשם לא הביע מוטיבציה להשתלב בטיפול ומשך שב שירות המבחן על עמדתו לפיה אין מקום להמלצה טיפולית.

5. המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שבין עשרה לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל ועתרה לגזור על הנאשם שנים- עשר חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס, תוך שהדגישה את בעיית

ההתמכרות להימורים ממנה סובל, קשייו לקחת אחריות על מעשיו והעדר המוטיבציה להשתלב בטיפול כפי שהציע לו שירות המבחן.

6. מטעם ההגנה הוגש מכתב של עובדת סוציאלית מהיחידה לטיפול בהתמכרויות במועצה המקומית מבשרת ציון. תואר כי הנאשם, המוכר ליחידה להתמכרויות מניסיון טיפולי קודם, פנה ליחידה בחודש פברואר 2018 לצורך שילובו בטיפול. עוד נכתב, כי הגם שנשר מתכניות טיפוליות בהן השתתף בעבר, המשיך בשיחות פרטניות ביחידה תוך שהשקיע מאמצים רבים לחיות חיים אחראיים כאב וכבעל וכמכור נקי ללא הימורים. במכתב תוארו ההשלכות הקשות של ההתמכרות על הנאשם ובני משפחתו. התרשמות העובדת הסוציאלית היא, כי חרף הקשיים, הנאשם מתפקד כאב מסור, פוגש את ילדיו מדי יום ודואג לפרנסתם. לבסוף צוין, כי הנאשם מביע מוטיבציה לשוב לטיפול ותוכנית טיפול תיקבע בעניינו בוועדת אבחון שתתקיים במהלך שלושת החודשים הקרובים.

7. ב"כ הנאשם ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין שירות לתועלת הציבור לצד מאסר מותנה ועד שישה חודשי מאסר, שירוצו בדרך של עבודות שירות, תוך שהדגישה את נסיבות חייהם המורכבות של הנאשם, גרושתו וילדיהם, את התמיכה שמהווה הנאשם לילדים על רקע מצבה של אמם ואת עמדתו של הנאשם המעוניין בטיפול, אף אם לא בדרך שהציע שירות המבחן. עוד הודגש, כי גם לאחר עזיבת הקהילה הטיפולית הנאשם לא המשיך להמר ונטען כי האינטרס הציבורי מחייב את שיקומו של הנאשם. ב"כ הנאשם תמכה עמדתה בפסיקה.

8. הנאשם בדברו האחרון אמר שלוקח אחריות מלאה על מעשיו, אך יחד עם זאת אמר כי חלק מהמעשים שפורטו על ידי התובעת לא נעשו. הנאשם הוסיף כי למד את לקחי מעצרו, החליט לשנות דרכו ועל כן הודה במעשיו והביע רצון להשתקם. הנאשם תיאר קשר קרוב עם ילדיו והביע חשש לפגיעה בהם אם ייגזר עליו עונש מאסר בפועל, תוך שהדגיש כי הוא מפרנס יחיד.

9. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי לממונה על עבודות השירות להכין חוות דעת בעניינו של הנאשם. ביום 3.4.18 הודיע הממונה על עבודות השירות כי הנאשם נמצא מתאים לרצות עונש זה במסגרת תיק אחר שבו עומד לדין וביקש לדחות את הגשת חוות הדעת עד לאחר שיסיים הנאשם לרצות את עונשו בתיק האחר. מאחר ושמיעת הטיעונים לעונש בתיק האחר נקבעה לחודש יוני 2016, נדחתה בקשתו של הממונה על עבודות השירות לדחות את הגשת חוות הדעת. ביום 26.4.18 הודיע הממונה על עבודות השירות כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

דין והכרעה

10. הגם שלנאשם מיוחסים מעשי אלימות שונים כלפי המתלוננת בתקופות שונות ובפערי זמן בלתי מבוטלים זה מזה, שני הצדדים התייחסו אל המעשים כאל אירוע אחד. אף אני סבורה כי מדובר באירוע אחד, שיש לקבוע בגינו מתחם עונש הולם אחד, לנוכח העובדה שמדובר בקורבן אחד לעבירות

שבוצעו על רקע מערכת יחסים זוגית עכורה שהושפעה, במידה רבה מאד, מאורח החיים ההתמכרותי שניהל הנאשם.

11. הערך המוגן באמצעות העבירות שביצע הנאשם הוא שמירה על גופו ובטחונו של אדם, בייחוד בתוך התא המשפחתי שאמור לשמש לו מקום מבטחים ומשענת. אלימות בין בני זוג אינה פוגעת רק בבן הזוג שהוא קורבן העבירה, אלא גם בבני משפחה נוספים ובפרט בילדים הנחשפים לאלימות המערערת את עולמם.

12. כך היה גם במקרה דנן, שבו, בחלק מהאירועים, הנאשם נהג באלימות כלפי אשתו לעיני ילדיהם המשותפים, ואף קילל את הילדים במספר הזדמנויות. נקל לתאר את הפגיעה בתחושת הביטחון האישי של הילדים, כשנאלצו לחזות באביהם נוהג באלימות מילולית ואף מכה את אימם, משפילה ורומס את כבודה לנגד עיניהם.

13. אף אם מעשי האלימות שביצע הנאשם כלפי המתלוננת אינם ברף הגבוה של החומרה, מדובר במספר אירועי אלימות, שבאחד מהם אף נגרם למתלוננת סימן חבלה כתוצאה מהמכות שספגה.

14. מעשיו של הנאשם לא רק שפגעו פגיעה פיזית במתלוננת. הניסיונות להקיצה משנתה באמצעות שפיכת מים כדי שתשיב על שאלות ודרישתו כי תדבר בטלפון ברמקול על מנת שישמע את השיחה השפילה אותה ופגעה בזכותה לפרטיות.

15. בחינת רמת הענישה הנוהגת בפסיקה מלמדת כי במקרים דומים הוטלו עונשים הכוללים רכיב מוחשי של מאסר, ולו בדרך של עבודות שירות. ראו למשל רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 2.5.16); ע"פ (ב"ש) 25919-11-14 סקומורוחין נ' מדינת ישראל (לא פורסם 14.1.15); ע"פ (מרכז) 25020-02-13 לוי נ' מדינת ישראל (לא פורסם 5.5.13) ות"פ 23775-01-10 מדינת ישראל נ' לוי (פורסם בנבו 30.12.12) הקשור אליו; עפ"ג (ב"ש) 35613-08-11 פבריקנט נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 4.7.12); ת"פ (שלום ב"ש) 3141-04-11 מדינת ישראל נ' מוחמד (פורסם בנבו 25.11.14); ת"פ (אילת) 2671-05-12 מדינת ישראל נ' מנקו (פורסם בנבו 10.6.14).

במקרים חריגים, נמנעו בתי המשפט מלגזור רכיב של מאסר בפועל או בעבודות שירות, מטעמים של שיקום מוצלח. ראו למשל פסקי הדין שהוצגו על ידי ב"כ הנאשם בע"פ (ב"ש) 30009-11-11 מדינת ישראל נ' שיאן (פורסם בנבו 1.2.12) ובת"פ (ראשל"צ) 34206-03-13 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם בנבו 19.10.14)

16. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם מתחיל ממאסר קצר, שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ומגיע עד לארבעה- עשר חודשי מאסר בפועל, ולצדמס מאסר מותנה, קנס ובמקרים המתאימים גם פיצוי.

17. הנאשם בן 39 ואשקול לזכותו העדרן של הרשעות קודמות והודאה בכתב האישום ללא שהובטח לו דבר. הודאה זו הביאה עמה חיסכון בזמן שיפוטי ואולם, קשה לומר כי הנאשם קיבל אחריות מלאה למעשיו. הגם שקריאה חוזרת של תסקירי המבחן מלמדת, כי ייתכן שהנאשם התבקש על ידי קצינת המבחן להתייחס לתיק האלימות הנוסף שתלוי ועומד נגדו, ולא לתיק זה, והגם שב"כ הנאשם טענה במסגרת הטיעונים לעונש, כי הנאשם דווקא מקבל אחריות מלאה על המעשים נושא התיק הנוכחי, מתוך דבריו האחרונים של הנאשם לעונש לפיהם, הרבה מהמעשים שתוארו על ידי התובעת במסגרת הטיעונים לעונש לא נעשו, ניכר כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות מלאה על המעשים שבגינם הורשע. קושי בקבלת אחריות יש בו כדי ללמד שהנאשם לא הפנים באופן מלא את הפסול שבמעשים, כי קיים חשש כי ישוב על מעשים דומים והוא מחייב שקילת שיקולי הרתעה אישית.

18. בני הזוג נפרדו, עובדה המקטינה את הסיכון להישנות המעשים כלפי המתלוננת. דא עקא שהתרשמות שירות המבחן היא, כי מעשיו של הנאשם נבעו, במידה רבה, מהתמכרותו של הנאשם להימורים. התמכרות זו, כפי שעולה גם מתוך מכתבה של העובדת הסוציאלית ביחידה להתמכרויות, יש בה כדי להשפיע לרעה על התנהלות הנאשם בתחומי חייו השונים, ועל כן פרידה מהמתלוננת כשלעצמה, אין בה כדי להבטיח שהנאשם לא יוסיף לנהוג באלימות בנסיבות אחרות.

19. שירות המבחן ניסה לגייס את הנאשם לטיפול בהתמכרות ממנה סובל. יש לומר, כי אין מדובר בניסיון טיפולי ראשון, וכי ממכתב היחידה להתמכרויות עולה כי היו ניסיונות טיפול קודמים שהנאשם לא השלים. הנאשם שהה בקהילה הטיפולית במשך מספר חודשים ואף שיתף פעולה ואולם עזב את הטיפול בעיצומו, ולאחר שתוך כדי הטיפול ביצע חלק מהעבירות בתיק הנוכחי. הנאשם הסביר את עזיבת הקהילה בלחצים משפחתיים ובצורך להיות לצד ילדיו, בשל הנסיבות האובייקטיביות של המשפחה. הגם שניתן להבין את תחושותיו של הנאשם, הרי שבסופו של יום שירות המבחן הוא הגורם המקצועי האמון על בחינת התאמתו של הטיפול לצרכיו של הנאשם, ולא ניתן להתעלם מן העובדה כי שירות המבחן סבור כי בעניינו של הנאשם נדרש טיפול אינטנסיבי בקהילה סגורה לצד טיפול לצורך במניעת אלימות במשפחה, וכי הנאשם אינו מעוניין בטיפול זה. הדברים באו לביטוי לא רק בעזיבת המסגרת הסגורה אלא באי פנייה למסגרות נוספות אליהן הופנה על ידי שירות המבחן והיעדרות מפגישות שנקבעו. מתוך התסקירים עולה כי סוג הטיפול שעמו מוכן הנאשם לשתף פעולה אינו הולם את מאפייניה של התמכרותו. ברי כי טיפול ביחידה להתמכרויות, הגם שלדעת שירות המבחן אינו מספיק, עדיף על העדר טיפול כלל, עם זאת, קשה לראות בכך שיקום, מה גם שמתוך מכתבה של העובדת הסוציאלית עולה, כי טרם נבנתה לנאשם תכנית טיפולית, וממילא לא ניתן לשער את מידת הצלחתה הצפויה.

20. ללא ספק, הטלת עונש מוחשי על הנאשם המצוי בתוך מתחם העונש ההולם עשויה להיות לו השפעה על ילדיו הקטנים, בשל הנסיבות המשפחתיות. עם זאת יש לזכור, כי הילדים מצויים בחזקת אמם. הנאשם הוא דמות הורית נוכחת וחשובה בחיי ילדיו ואולם עובדות אלה מצדיקות שקילת הימנעות מגזירת מאסר בפועל אך אינן יכולות להיות שיקול מכריע הגובר על יתר שיקולי הענישה.

21. אתחשב בחלוף הזמן מאז ביצוע עבירת התקיפה הגורמת חבלה של ממש, אם כי משקלה של עובדה זו מוגבל, לנוכח העובדה כי הנאשם הוסיף לנהוג באלימות כלפי המתלוננת.

22. אתחשב במצבו הכלכלי הדוחק של הנאשם ועובדה שהוא מפרנס את ילדיו, ואמנע מלגזור עליו פיצוי.

23. לנוכח האמור לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 3.6.18 בשעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז של שירות בתי הסוהר.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון או עבירת איומים.

24. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

25. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ט אייר תשע"ח, 14 מאי 2018.